

PROSA ALS ANYS 60

BANDELA
DE
SAN JOSÉ
DEL 1974 AL 85

LA “GENERACIÓ ANTIGA”

Llorenç Villalonga

- Va estudiar medicina i es va especialitzar en psiquiatria (interessat per Freud)
- A les seves obres fa una idealització familiar amb fets imaginats unida a la història de l'illa (Mallorca). L'obra també té sàtira o paròdia, elegia, mite...
- Molta influència francesa i molt polèmic en algunes ocasions (relació amb el règim).
 - *Mort de dama* (1931) va suposar un escàndol
 - *Bearn* publicada el 57 en castellà i el 61 en català i controlada per Joan Sales – relació amb *Gattopardo*.

Mercè Rodoreda

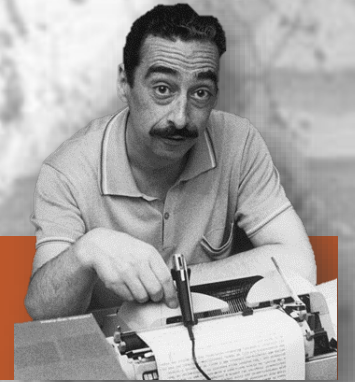
- Durant el seu exili a Ginebra, l'any 54, reprèn l'escriptura de novel·la.
- Ambiciosa escriure una obra clau per a la literatura catalana.
 - *Jardí vora el mar* el 57
 - *Colometa* → *La plaça del diamant* més tard (el 60).
- Novel·la com a procés d'alquímia (pròleg).

LA "NOVA GENERACIÓ"

Baltasar Porcel

- Exerceix també el periodisme
- També es basa en experiències personals a l'hora d'escriure. Mitificació del poble d'Andratx + experiències autobiogràfiques.
- Les seves novel·les són sovint viatges iniciàtics.
- La paraula *crea* el món, o el fixa.
- *Els argonautes, Difunts sota els ametllers en flor, Cavalls cap a la fosca...*

Manuel de Pedrolo

- Autor hiperprolífic (75 novel·les), molt censurat. Compromès amb l'independentisme.
- Aspira a la novel·la total, tots els gèneres.
- Models: existencialisme, freudisme, marxisme, nova novel·la americana.
- *Totes les bèsties de càrrega* (1967) denuncia l'opressió del poble català per part del règim.

L'ASSAIG

Josep Pla

- La modernització de la llengua catalana + divulgació de la tradició històrica i cultural del país.
- Estil que combina simplicitat, la proximitat amb la parla quotidiana, amb la precisió lèxica.
- Humorisme i ironia formen part de la seva poètica.
- ***El quadern gris*** és la seva obra més cèlebre.
 - Té forma de dietari,
 - Inclou descripcions, anècdotes, retrats de personatges i narracions.

Joan Fuster

- Realisme lúcid, escèptic, criticava les utopies. Es considera un "nacionalista obligat"
- Rebutja els prejudicis previs: l'intel·lectual ha de ser independent en el pensament.
- ***Nosaltres, els valencians*** suposa un examen de consciència nacional de la raó.
 - Reflexió sobre el fracàs com a poble. Vol que això faci canviar la societat.
 - Estableix dos bàndols: conformats i rebels
 - Resposta: *Notícia de Catalunya*, de Vicens Vives

Universitat de Barcelona als anys 60
(FONT: UB)

EL REALISME HISTÒRIC

Vers 1959, uns lleus canvis conjunturals i, alhora, la presa de contacte de l'escriptor amb la societat on viu i de la qual, des de 1939, estava desvinculat, l'accés a la vida pública d'una nova generació, l'obertura cap a nous horitzons ideològics i, en definitiva, literaris, tot plegat, provocà una certa dinamització de les lletres catalanes que fou resolta en un intent de crear una literatura realista i «històrica». (Joaquim Molas)

Molas (2009)

INTRODUCCIÓ

- **La literatura = instrument de transformació social**

- Concepte que es va inventar des de la crítica. → (!! MANCA DE PERSPECTIVA)

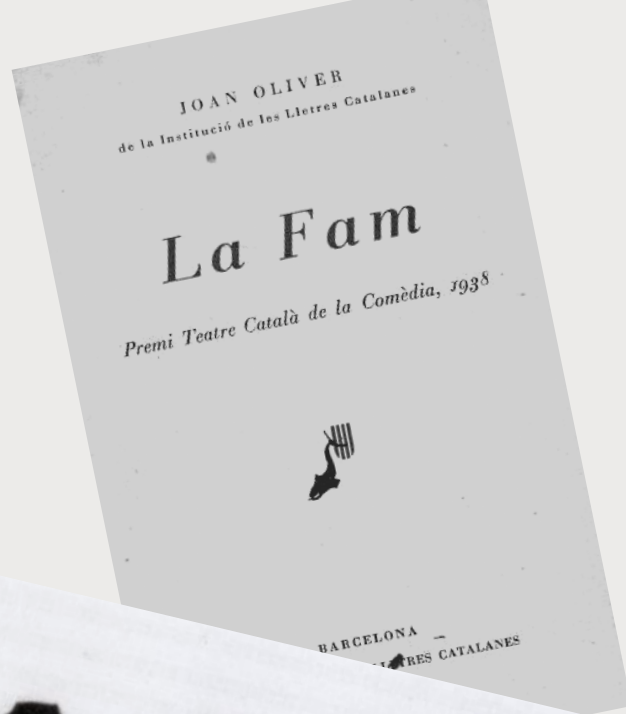
- Autors joves, de la nova generació ([Gabriel Ferrater](#) (???), [Vicent Andrés Estellés](#), [Francesc Parcerisas](#), [Manuel de Pedrolo](#), [Baltasar Porcel](#)).

- **Ideari:**

- Autors, crítics i lectors **al mateix nivell**.
- Marxisme (Lukács, Gramsci) i idees sartrianes.
- Minories lectores de la crítica (universitaris). → literàriament no es consolida.

RECORDATORI: En realitat, els escriptors destacats i millor valorats pel públic eren de la "generació vella" (Rodoreda, Villalonga, Pla, Espriu, Pere Quart o J.V. Foix)

PRECEDENTS

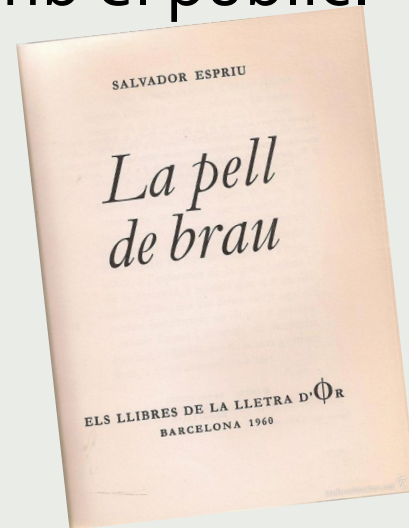
- **Anys 30:** literatura nascuda arran de la crisi del 29. algunes obres de Joan Oliver/Pere Quart i Agustí Bartra (renovació més ideològica que formal).
- **Anys 40:** escriptors exiliats o en camps de concentració trenquen amb el psicologisme o els plantejos idealistes.
 - *Tots tres surten per l'Ozama* (1946, Riera-Llorca), *K. L. Reich* (1948) → cap de les dues va arribar al moment d'escriptura.
- Literatura interior? → no s'absorbeixen.

LA TORNADA A LA REALITAT

- Es marca com a inici l'any **1959** († Carles Riba). L'escriptor torna al contacte directe amb el públic.

1959: Pere Quart entra en contacte amb escriptors joves, universitaris. Escriviu *Vacances pagades*.

1960: Espriu publica *La pell de brau*, entorn al mite de Sepharad (una al·legoria crítica amb Espanya)

1960 i 1962: Gabriel Ferrater publica *Da nuces pueris* i *Menja't una cama*.

Autors joves que intenten portar aquests principis a la narrativa: Josep M. Espinàs, Baltasar Porcel, Ramon Folch i Camarasa

? En aquests dos casos, Molas els llegeix com a "realistes i socials", però aquesta lectura és força discutible ?